

BALORE-MERKATUKO JOKABIDEA ARAUTZEKO BARNE-ERREGELAMENDUA

cajasur

NORK ONARTUA:

Kutxabanken Auditoria eta Betetze Batzordeak, 2019ko martxoaren 26an

Kutxabanken Administrazio Kontseiluak, 2019ko martxoaren 28an

Cajasurren Auditoria Batzordeak, 2019ko apirilaren 17an

Cajasurren Administrazio Kontseiluak, 2019ko apirilaren 18an

BALORE-MERKATUKO JOKABIDEA ARAUTZEKO BARNE-ERREGELAMENDUA	
V01.2019 bertsioa	
Arduraduna	Araudia Betetzeko Alorra

Onarpen-data	Onarpen-organoa	Bertsioa	Egindako aldaketak
2016/6/30	Kutxabanken Administrazio Kontseilua	V01.2016	Merkatuaren Abusu Erregelamendura egokitzea
2016/6/23	CajaSurren Administrazio Kontseilua		
2016/12/29	Kutxabanken Administrazio Kontseilua	V02.2016	Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak eskatutako aldaketak
2017/2/23	CajaSurren Administrazio Kontseilua		
2019/3/28	Kutxabanken Administrazio Kontseilua	V01.2019	MiFID II eta Merkatu Baloreen Legearen eguneraketa
2019/4/18	CajaSurren Administrazio Kontseilua		

Aurkibidea

I. TITULUA. ARAU OROKORRAK.....	4
II. TITULUA ERAGIKETA PERTSONALAK	6
III. TITULUA. MERKATU-ABUSUA PREBENITZEA	11
IV. TITULUA. ANTOLAKETA-EGITURA ETA ERREGELAMENDUAREN KUDEAKETA	26
I. ERANSKINA: DEFINIZIOAK	30
II. ERANSKINA: ZUZENDARITZAKO ARDURAK DITUZTEN PERTSONEK JAKINARAZI BEHARREKO ERAGIKETA MOTAK	35
III. ERANSKINA: MERKATU-ABUSU IZATEKO SUSMAGARRI DIREN ERAGIKETAK IDENTIFIKATZEKO ZANTZU POSIBLEAK.....	37
IV. ERANSKINA: JAKINARAZI BEHARREKO GERTAKARI GARRANTZITSUEN ZERRENDA	39

I. TITULUA. ARAU OROKORRAK

1. artikulua. Aplikazio-eremua

1. Jokabidea Arautzeko Barne Erregelamendu hau (aurrerantzean, «JABE erregelamendua») KUTXABANK, S.A. ETA CAJASUR BANCO, S.A. entitateei izango zaie aplikagarri (aurrerantzean, «entitateak»), baloreen merkatuan garatzen dituzten jarduerekin loturik. Halaber, aplikatzekoa izango zaie honako pertsona hauei ere (aurrerantzean, «lotutako pertsonak»):
 - a) Entitateetako Administrazio Kontseiluetako kideei.
 - b) Entitateetako Zuzendaritza Batzordeetako kideei.
 - c) Entitateetako bestelako zuzendariei, enplegatuei, ahalordetuei eta eragileei, baldin eta haien lana zuzenean lotuta badago baloreen merkatuetako eragiketekin eta jarduerekin, edo haiei babes emateko balio badute.
 - d) Entitateetakoak diren edo haietan zerbitzu ematen duten bestelako pertsoneri, eta, Betetze Funtzioaren arabera, erregelamenduari lotuta egon behar dutenei, dela merkatu horiekin bat egindako eragiketa baten berri dutelako, dela halakoetan parte hartu dutelako. Zehazki, erregelamendu honi lotuta geratuko da entitateekin jarduten duen edo haietan zerbitzu ematen duen edozer pertsona, bai eta inizatuen zerrendetan ageri direnak ere, informazio pribilegiatua izateagatik.
 - e) JABE erregelamenduari lotuta dauden pertsonen lerro hierarkiko guztiari, zeinek bere sailean duen funtzioa dela eta.
 - f) JABE erregelamenduari lotutako pertsonentzat idazkaritza-lanak egiten dituzten pertsoneri.

Araudia Betetzeko Zuzendaritzak eta Talde Kontrolak definituko du entitateen zer funtzio eta sail egongo diren JABE erregelamenduari lotuta, eta Administrazio Kontseiluari igorriko dio informazio hori, onar dezan.

2. Merkatu-abusuarekin erlazionatutako titulura lotuta egongo dira entitateetan inbertsio-zerbitzuen prestazioan edo baloreen merkatuan lan egiten duten pertsona guztiak.
3. JABE erregelamenduari lotuta dauden sailtako arduradunek ahalik eta bizkorren jakinarazi beharko dizkiote sail horietan izandako langile-aldaketak Betetze Funtzioari.

Aldakuntzat hartuko dira langile berrien altak eta behin betiko bajak edo iraupen luzeakoak, baita aldi baterako laneratzeak ere (praktiketako langileak ere barnean hartuta).

Betetze Funtzioak, egoki irizten dionean, eskatu ahal izango du baieztar dezatela sail bakoitzeko arduradunari atxikita dauden pertsonen zerrenda.

4. Betetze Funtzioak etengabe eguneratuta edukiko du erregelamendu honetara lotuta dauden pertsonak biltzen dituen zerrenda bat, eta gobernu-organoen zein gainbegiratzeko agintaritzen esku ipiniko du.

Gutxienez urtean behin berrikusiko da lotutako pertsonen zerrenda, bereziki aurreko zenbakiko b) eta c) letretan aurreikusitakoari dagokionez.

2. artikulua. Eginbehar orokorrak

Erregelamenduari lotutako pertsonak beraien jarduerako eremu espezifikuari eragiten dioten balore-merkatuko indarreko legeria, erregelamendu hau eta berau arautzen duen barne-araudia ezagutu eta bete beharko dituzte, baita horien aplikazioan lagundu ere.

II. TITULUA ERAGIKETA PERTSONALAK

3. artikulua. Xedea

Titulu hau aplikatuko zaie lotutako pertsonen gauzaten dituzten aginduei eta eragiketei, eragiketa horien objektu direnean: merkatu arautuetan¹, NSM edo NSA sistemetan² negoziatzen diren balore negoziagarriak eta tresna finantzarioak³, edo merkatu edo sistema horietan negoziatzen den azpikoa duten balore negoziagarriak eta tresna finantzarioak, betiere agindua edo eragiketa merkatu horien barruan edo horietatik kanpora gauzatzeko edo exekutatzeko eragozpenik gabe.

Agindu eta eragiketa pertsonaltzat hartuko dira lotutako pertsonen euren ondarearekin lotutako baloreen eta tresna finantzarioen gainean egindakoak.

4. artikulua. Jarduera ez-espekulatiboa

Erregelamendu honi lotutako pertsonen eskuratutako edo saldutako tresna finantzarioak edo balore negoziagarriak ezingo dira inola ere saldu edo berriro erosi, erosketako edo salmentako eragiketa egindako saio edo egun berean.

5. artikulua. Nahitaezko bitartekaritza

Bitartekaritza ez da nahitaezkoa izango eragiketa pertsonalak Kutxabank, CajaSur edo taldeko enpresen bidez egiten direnean.

6. artikulua. Aginduak formalizatzea

1. Erregelamenduari lotutako pertsonen aginduak idatziz formalizatuko dira, entitateek horretarako gaituta dauzkaten edozer bitarteko telematiko, informatiko edo elektronikoren bidez, edo telefonoz ere bai, agindua grabatuta geratzen bada.

Entitateen bitartez egindako aginduak gorde egin beharko dira aginduak egiaztatzeko fitxategi batean.

2. Erregelamenduari lotutako pertsonen baloreei edo tresna finantzarioei buruzko edozein eragiketa mota agintzen dutenean, eragiketa mota bakoitzaren berariazko araudian ezarritako funtsak eta bermeak emango dituzte, eta, hala dagokionean, alderdiek sinatutako kontratuan ezarritakoak. Eskurako eragiketetan funts-hornidura eginda eduki

¹ Ikus I. eranskineko 9. definizioa.

² Ikus I. eranskineko 10. eta 11. definizioak.

³ Ikus I. eranskineko 6. definizioa.

behar dute, edo baloreen edo dagozkien eskubideen titulartasuna edo eskuratzea egiaztatu behar dute.

7. artikulua. Komunikazioko eta informazioko eginbeharrak

1. Erregelamenduari lotutako pertsonak komunikazio xehatu bat egin beharko dute hilabete natural bakoitzaren amaieran, entitateetako Betetze Funtzioetara zuzenduta, aurreko komunikaziotik aurrera gauzatutako agindu eta eragiketa guztiak bilduz.

Idatziz edo formatu elektronikoan aurkeztu beharko da aginduen eta eragiketen zerrenda, hurrengo hileko lehendabiziko hamabost egunen barruan eta aurreko hileko eragiketei erreferentzia eginez.

Obligazio horretatik salbuetsita geratuko dira higiezin baloreetako inbertsio kolektiboko organismoetako eragiketa pertsonalak (OICVM) edo inbertsio alternatiboko funtsen (FIA) eragiketak, ikuskaritzara loturik daudenak, estatu kide batek bere aktiboetarako arriskuen banaketaren maila baliokidea eskatzen duen legeriaren arabera, baldin eta eragindako pertsonak edo bere kontura eragiketa egiten duen pertsonak ez badute parte hartzen entitatearen kudeaketan.

Aurreko paragrafoetan aurreikusitako ondoreetarako, lotutako pertsonen eragiketa pertsonaletara parekatuta geratuko dira honako hauek:

- a) Lotutako pertsonekin familia-harremana duen edonork egindakoak⁴.
- b) Lotutako pertsonekin lotura estua duten sozietateek egindakoak⁵.
- c) Bitarteko pertsonen bidez egindakoak⁶.

Obligazio horrekin lotuta, Betetze Funtzioak jakinaren gainean ipiniko ditu lotutako pertsonak, ezarritako komunikazio-prozeduraren inguruan.

2. Betetze Funtzioak argitaratuta edukiko du, intranet korporatiboan, Jokabidea Arautzeko Barne Erregelamenduari lotutako pertsonen eragiketa pertsonalen hileko aitortpena egiteko une bakoitzean indarrean den eredia, baita Kutxabankek eta CajaSurrek merkaturatutako Kutxabank Kudeaketa inbertsio-funtsen zerrenda bat ere –zeinen eragiketak jakinarazi beharko baitira JABE erregelamenduaren babespean–.
3. Betetze Funtzioak zehaztu ahal izango du zer eragiketa baimendu behar diren egin aurretik, haien zenbatekoa edo arriskua kontuan hartuta. Kasu horretan, JABE erregelamenduari lotutako pertsonen jakinaraziko die, eta zerrenda bat argitaratuko du, esandako obligazio horren eraginpean dauden tresna finantzarioekin eta egindako

⁴ Ikus I. eranskineko 12. definizioa.

⁵ Ikus I. eranskineko 19. definizioa.

⁶ Ikus I. eranskineko 15. definizioa.

eragiketekin.

4. Betetze Funtzioak hala eskatuta, erregelamenduari lotutako pertsonak beti xehetasun osoz eman beharko dute egiten dituzten eragiketa pertsonalen berri, eta, hala eskatuz gero, idatziz, gainera.

8. artikulua. Eragiketak egiteko debekuak

1. Erregelamenduari lotutako pertsonak ez dute agindurik emango edo eragiketarik egingo, Betetze Funtzioak aldeztetik identifikatu dituen tresnekin loturik eta hark zehaztutako denboran.
2. Txostenak eta gomendioak egiteko, argitaratzeko edo zabaltzeko ardura duten unitateetako pertsonak, erregelamenduari lotuta daudenean, ezingo dute eragiketa pertsonalik egin txostenak edo gomendioak aipatzen dituen baloreen eta tresna finantzarioen gainean (lotutako tresna finantzarioak barnean hartuta⁷):
 - a) Jaulkitzaile baten edo haren baloreen inguruko analisi espezifikoko bat egitean, analisia hasten denetik harik eta gomendioa edo informazioa biltzen duen txostena argitaratu arte, eta hartzaileek han bildutako informazioaren arabera jokatu ahal izan arte.
 - b) Txostenak edo gomendioak erreferentzia egiten dien kasuak direnean, gomendioen aurkako eragiketak badira, salbuespeneko kasuetan izan ezik, eta Betetze Funtzioak aurrez onartuta.

Ez dira nahitaezkoak izango aurreko zenbakian aipatutako abstentzioak, eragiketaren betearazpena txostena edo gomendioa egin aurretik hartutako eskubideen edo konpromisoen ondorio denean, edo konpromiso horien estaldura eragiketen ondorio denean, nola eta eragiketa ez dagoen oinarrituta txostenak bildutako ondorioen ezagutzan.

Artikulu honetan ezarritakoa aplikatuko zaie, era berean, hierarkikoki txostenak eta gomendioak egin, argitaratu edo zabaltzeko ardura duten unitateetako lotutako pertsonen gainetik daudenei, txostenetako edo gomendioetako edukia eskura badezakete.

9. artikulua. Inbertsio-zorroen kudeaketa diskrezionaleko kontratuak

1. Inbertsio-zorroen kudeaketa-kontratu baten bidez, lotutako pertsona batek horretarako legeztatik gaitutako pertsona baten esku uzten du ondare higiezinaren kudeaketa osoa edo partziala, eta ahalordetutako pertsona horrek hartu ahal izango ditu, modu

⁷ Ikus I. eranskineko 7. definizioa.

diskrezionalean eta lotutako pertsona horrek esku hartu beharrik gabe, baloreen inbertsio-, desinbertsio- eta mantentze-erabakiak, baita haien fruituenak eta errentagarritasunarenak ere.

2. Inbertsio-zorroak modu diskrezionalean eta indibidualizatuta kudeatzeko kontratu bat hitzartuta daukaten lotutako pertsonak jakinaren gainean ipini beharko dute Betetze Funtzioa, kontratu haren kopia bidaliz.

Betetze Funtzioak, kontratuaren kopia jaso ostean, honako gai hauek egiaztatuko ditu:

- a) legez gaituta dagoela entitatea, inbertsio zorroen kudeaketa diskrezionalaren eta indibidualizatuaren zerbitzua eskaintzeko;
 - b) kontratua bokazioz iraunkorra dela.
3. Betetze Funtzioak sinatutako deklarazio bat eskatu ahal izango die artikulu honetan aipatzen diren lotutako pertsonari. Deklarazio horretan zehaztuko dute beraiek parte hartu gabe hartu direla beren ondarearen kudeaketari dagozkion inbertsio- eta desinbertsio-erabakiak.
 4. Betetze Funtzioak kopia jaso ostean eta lehen aipatutako gai horiek egiaztatu ostean, nola eta ez duen kontrakorik adierazten, ez zaizkie aplikatuko 4. artikulutik 9. artikulura bitartekoak zorro-kudeatzaileak erabakitako eragiketei.

10. artikulua. Zuzendaritzako ardurak dituzten pertsonen obligazio espezifikoak

1. Entitateak jaulkitzaile izanez gero⁸, zuzendaritzako ardurak dituzten pertsonen⁹, gehienez eragiketa martxan jarri eta hiru lanegunen barruan, honako hau jakinarazi beharko dute: entitateen balore negoziagarri eta tresna finantzarioen inguruko eragiketa pertsonal guztiak, araututako merkatu batean negoziatuak –NSM edo NSA–, edo merkatu haietan negoziatzen den azpikoa baldin badute. Ondoren, balore negoziagarri eta tresna horien gaineko osteko eragiketa guztiak jakinarazi beharko dituzte, baldin eta haien balioak 20.000 euro gainditu baldin baditu urte natural beraren barruan.

Zuzendaritza ardurak dituzten pertsonak Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalera eta entitate jaulkitzailerari egin beharko dute jakinarazpena. Entitateek eurek Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalera zuzendariaren izenean egin ahalko dute komunikazioa, edo zuzendariak berak ere egin ahalko du, Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalaren Egoitza Elektronikoen eremu irekia baliatuta. Entitate jaulkitzaileari egin beharreko komunikazioari dagokionez, Betetze Funtzioaren bidez egin beharko da: hala, jaso beharko da behartuta dagoen pertsonak egiten duen Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalari

⁸ Ikus I. eranskinen 4. definizioa.

⁹ Ikus I. eranskinen 13. definizioa.

egindako jakinarazpena, edo entitateek egiten duten haren izenean –azken kasu horretan, ulertuko da bete duela gainbegiratzailerak jakinararen gainean ipintzeko obligazioa–.

Eragiketak jakinarazteko obligazioak Batzordearen 2016/522 (EB) Erregelamenduaren 10. artikuluan aurreikusitako eragiketa guztiak bilduko ditu¹⁰, entitateek jaulkitako akzioen eta zor-tresnen edo eratorrien alorrean, edo haiekin lotutako bestelako tresnei dagokienez.

Zuzendaritzako ardurak dituzten pertsonen eragiketak jakinarazteko obligazioarekin lotuta, pertsona horiek egindako eragiketa pertsonalekin parekatuta geratuko dira haiekin lotura estua dutenek egindakoak¹¹.

Zuzendaritzako ardurak dituzten pertsonak Betetze Funtzioari jakinarazi beharko diote eurekin lotura estua duten pertsonen nortasuna. Era berean, idatziz jakinarazi beharko dizkiete pertsona horiei titulu honen pean dituzten obligazioak, eta haiei egindako jakinarazpenen kopia bat gordeko dute.

2. Entitateetan zuzendaritzako ardura dutenek, ez dute agindurik emango edo eragiketa pertsonalik egingo Entitateen balore negoziagarriari edo tresna finantzarioei buruz, merkatu arautuan, NSM edo NSA batean negoziatzen direnak badira edo merkatu horietan negoziatzen den azpikoa badute, Entitateek jaulkitzaile gisa argitaratu behar duten edozein informazio publiko aldizkako argitaratu aurreko 30 egun naturaletan. Betetze Funtzioak onartu ahal izango ditu eragiketak, kasuz kasu, aplikatzekoa den araudiak ezarritako baldintzak betetzen badira.
3. Zuzendaritzako ardurak dituzten pertsonak eta haiekin lotura estua duten pertsonak ez dira salbuetsita egongo Kutxabank Taldearen titulu propioen gainean egindako eragiketak aitortzetik, inbertsio-zorroak eskuordetuta kudeatzeko kontratuen pean exekutatuta baldin badaude.

¹⁰ Ikus II. eranskina.

¹¹ Ikus I. eranskineko 14. definizioa.

III. TITULUA. MERKATU-ABUSUA PREBENITZEA

I. KAPITULUA. MERKATU-ABUSUAREN KONTZEPTUA

11. artikulua. Merkatu-abusua debekatzea

Erregelamenduari lotutako pertsonak ezingo dituzte merkatuaren abusuarekin lotutako ekintzak gauzatu, informazio pribilegiatua modu bidegabean erabiliz edo merkatuak manipulatu.

1. Informazio pribilegiatua modu bidegabean erabiltzea izango da:
 - eragiketak egitea edo egiten saiatzea, informazio pribilegiatua baliatuz;
 - beste pertsona bati gomendatzea eragiketak egitea informazio pribilegiatua erabiliz, edo hartara induzitzea; edo
 - informazio pribilegiatua modu bidegabean jakinaraztea.
2. Merkatuaren manipulazioak zera esan nahi du, prezioen formakuntza askea faltsutzen duten jardunbideak prestatzea edo egitea.

12. artikulua. Informazio pribilegiatuaren kontzeptua

1. Informazio pribilegiatutzat hartuko da balore negoziagarri bati edo gehiagori edo tresna finantzarioei zuzenean edo zeharka erreferentzia egiten dien edozer informazio zehatz, emisio-eskubideei eta haietan oinarritutako produktu substatuei barne, baita lehengaietatik eratorriei ere; halaber, informazio pribilegiatutzat hartuko da esandako balore negoziagarria edo tresna finantzarioa, horien jaulkitzaile bati edo gehiagori erreferentzia egiten diona, zeinak, publiko eginez gero, eragin nabarmena izan baitezake kotizazioaren gainean, araututako merkatu, NSM edo NSA batean.

Lehengaien gaineko deribatuei dagokienez, informazio pribilegiatua izango da deribatu horietako bati edo gehiagori zuzenean edo zeharka erreferentzia egiten dion informazio zehatza, edo lehengaien spot kontratu bati zuzenean erreferentzia egiten diona, oraindik publiko egin gabea, eta, publiko eginez gero, eragin nabarmena izango lukeena deribatu horien edo lehengaien gaineko spot kontratuen balioan; edo argitaratuko dela espero den informazioa, edo legeak, merkatuko erregelek, praktikek edo usadioek agindutakoaren arabera argitaratu beharrekoa dena lehengaien gaineko merkatu garrantzitsuetan edo spot merkatuetan.

Kotizazio-kontzeptuaren barruan sartzen da, balore negoziagarri bati edo tresna finantzarioei dagokienaz gain, haiekin lotutako tresna finantzario deribatuen kotizazioa ere.

2. Informazio batek kotizazioaren gainean eragin nabarmena izan dezakeela pentsatuko da,

informazio hori zentzuzko inbertitzaile batek bere inbertsio-erabakien oinarri gisa erabiltzeko modukoa denean.

3. Era berean, informazio bat zehatza dela ulertuko da, gertatzen ari diren (edo gertatuko direla espero izatekoa den) zirkunstantzia batzuen berri ematen badu, edo gertatu den (edo gertatuko dela espero izatekoa den) egitate baten berri, baldin eta informazio hori behar bezain espezifikoa bada ondorioztatzeko zirkunstantzia edo egitate horiek balore negoziagarrien edo tresna finantzarioen prezioetan (edo horien gaineko tresna deribatuenan) izan dezaketen eragina. Aurreko paragrafoetan xedatutakoa aplikatuko zaie, orobat, merkatu batean edo kontratazio-sistema antolatu batean negoziatzeko onarpen-eskaera bideratuta daukaten balore negoziagarriei edo tresna finantzarioei.
4. Balore negoziagarriei edo tresna finantzarioei dagozkien aginduak exekutatzen arduratu izango duten pertsonen dagokienez, informazio pribilegiatuta izango da, halaber, bezero batek burutu gabeko bere aginduei buruz transmititutako informazio zehatza, zuzenean edo zeharka baloreen edo tresna finantzarioen jaulkitzaile bati edo gehiagori erreferentzia egiten diona, edo balore edo tresna finantzario bati edo gehiagori erreferentzia egiten diona, eta publiko eginez gero eragin nabarmena izango lukeena balore edo tresna finantzario horien kotizazioan, edo horiekin lotura duten tresna finantzario deribatuen kotizazioan edo erlazionatutako lehengaien gaineko spot kontratuen prezioan.

13. artikulua. Merkatu-manipulazioaren kontzeptua

Merkatuaren manipulazioak zera esan nahi du, prezioen osaera askea faltsutzen duten praktikak prestatzea edo egitea. Merkatu-manipulaziotzat hartuko dira:

- a) Eragiketak edo aginduak, baita bestelako jarduketak ere:
 - baldin eta adierazgarri faltsuak edo engainagarriak ematen badituzte edo eman baditzakete balore negoziagarrien edo tresna finantzarioen, lehengaien gaineko spot kontratu baten edo emisio-eskubideetan oinarritutako produktu subastatuen eskaintzari, eskaerari edo prezioari buruz;
 - adostuta jarduten duten pertsona baten edo gehiagoren bidez tresna finantzario baten edo gehiagoren, lehengaien gaineko spot kontratu baten edo emisio-eskubideetan oinarritutako produktu subastatuen prezioa ohiz kanpoko maila batean edo maila artifizial batean ziurtatzen badute;

nola eta eragiketak egin dituen, aginduak eman dituen edo jarduketak burutu dituen pertsonak ez duen frogatzen bere arrazoiak legitimoak direla eta kasu bakoitzean dagokion merkatu arautuan onartutako praktiken¹² arabekoak.

¹² Ikus I. eranskineko 16. definizioa.

- b) Baliabide fiktizioak edo bestelako engainuak edo trikimailuak baliatzen dituzten eragiketak edo aginduak edo bestelako jarduketak, balore negoziagarrien edo tresna finantzarioen, edo erlazionatutako lehengaien gaineko spot kontratu baten edo emisio-eskubideetan oinarritutako produktu subastatuen prezioan eragina badute edo izan badezakete.
- c) Komunikabideen bitartez, Internet barne, edo bestelako edozein baliabide erabiliz informazioa zabaltzea, adierazgarri faltsuak edo engainagarriak ematen baditu edo eman baditzake tresna finantzarioei, erlazionatutako lehengaien gaineko spot kontratu baten edo emisio-eskubideetan oinarritutako produktu subastatuen eskariari edo prezioari buruz, barnean hartuz zurrumurru eta berri faltsuak edo engainagarriak zabaltzea, baldin eta informazio hori zabaldu duen pertsonak jakingo balu edo jakin beharko balu informazioa faltsua edo engainagarria zela. Gauza bera aipatutako ekintzen xedea produktu horien prezioa seguratzeko denean ere.
- d) Indizeei buruzko informazio faltsua edo engainagarria transmititzea, datu faltsuak edo engainagarriak ematea, hori egiten duen pertsonak baldin badaki edo jakin beharko balu faltsuak edo engainagarriak direla, eta, halaber, indizearen kalkulua manipulatzeko egiten den edozein ekintza.

Halaber, merkatu-manipulaziotzat hartuko dira honako jokabide hauek ere:

- a) Pertsona batek edo batzuek adostuta jardutea balore edo tresna finantzario baten, erlazionatutako lehengaien gaineko spot kontratu baten edo emisio-eskubideetan oinarritutako produktu subastatuen eskaintzaren edo eskariaren gain posizio menderatzaile bat ziurtatzeko, eta, horren ondorioz, zuzenean edo zeharka erosteko edo saltzeko prezioak finkatzea edo negoziazio-baldintza ez-ekitatiboak finkatzea.
- b) Balore edo tresna finantzario bat merkatua irekitzeko edo ixteko unean saltzea edo erostea, irekierako edo itxierako kotizazioetan oinarrituta jarduten duten inbertsiogileak erratzera eramateko ondorioarekin.
- c) Merkatu edo negoziazio-sistema batean aginduak ematea, aginduak ezeztatzea edo aldatzea barne, eskuragarri dagoen edozein negoziazio-metodoren bitartez, elektronikoak, algoritmikoak eta maiztasun handiko negoziazio-estrategiak barne, goiko a) edo b) letretan aurreikusitako ondorioen bat baldin badu:
 - merkatuaren edo negoziazio-sistemaren funtzionamendua asaldatzen duelako edo horretara eraman dezakeelako;
 - este pertsona batzuei merkatu edo sistemako benetako aginduak identifikatzea eragozten dielako, edo horretarako bide ematen duelako, barnean hartuz aginduen liburua gehiegi kargatzen edo desegonkortzen duten aginduak sartzea;

- tresna finantzario baten eskaintzari, eskariari edo prezioari buruzko seinale faltsu edo engainagarri bat sortzen duelako edo sortzen laguntzen duelako, batez ere joera bati hasiera emateko edo joera areagotzeko aginduak emanez.
- d) Komunikabide tradizional nahiz elektronikoetarako sarbide puntuala edo aldizkakoa baliatzea balore edo tresna finantzario bati, erlazionatutako lehengaien gaineko spot kontratu bati edo emisio-eskubideetan oinarritutako produktu subastatuei buruzko iritzi bat zabaltzeko, edo, zeharka, horien jaulkitzaileari buruzko iritzia emateko, balore edo tresna finantzario horri buruzko posizioak hartu ondoren eta, beraz, balore edo tresna finantzario, erlazionatutako lehengaien gaineko spot kontratu edo emisio-eskubideetan oinarritutako produktu subastatu horri buruz emandako iritziak izan duen eraginaren onura jaso ondoren, interes-gatazka horren berri eman gabe iritzi publikoari, modu egoki eta eraginkor batez.
- e) Bigarren mailako merkatuan emisio-eskubideak edo erlazionatutako deribatuak erostea edo saltzea, enkantea egin aurretik 1031/2010 (EB) Erregelamenduaren arabera, eta, ondorioz, produktu subastatuen adjudikazio-prezioa maila anormal edo artifizialean finkatzea edo enkanteetako eskaintzagileak nahastea edo engainatzea.
- f) Ekonomia Ministerioak edo Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak prezioen osaera askearen kontrakotzat jotzen edo deskribatzen duen oro.
- g) Lehengaien gaineko spot kontratuak, energia-handizkarien produktuak ez direnean, transakzioak, aginduak edo jarduketak eragina badu edo izan badezake merkatu arautuetan, NSM edo NSAetan negoziatzen diren balore negoziagarrien edo tresna finantzarioen balioan, edo aurreko horien mendeko balioa duten edo horietan eragina duten tresna finantzarioen prezioan (esate baterako, Credit Default Swap edo Diferentzia bidezko Kontratu Finantzarioak).
- h) Tresna finantzarioak, deribatuen kontratuak edo kreditu-arriskua transferitzeko tresna deribatuak barne, transakzioak, aginduak, eskaintzak edo jarduketak eragina duenean edo izan dezakeenean tresna horien prezioaren edo balioaren arabera prezioa edo balioa ezartzen zaion lehengaien gaineko spot kontratu baten prezioan edo balioan.
- i) Indizeei buruzko jarduerak (benchmark¹³).

II. KAPITULUA MERKATU-ABUSUA SUSMARAZTEN DUTEN ERAGIKETAK DETEKTATZEA ETA JAKINARAZTEA.

14. artikulua. Aplikazio-eremua

Entitateek mekanismo, sistema eta prozedura efikazak ezarriko eta gordeko dituzte, merkatu-abusu izateko susmagarri diren aginduak eta eragiketak detektatzeko.

¹³ Ikus I. eranskineko 5. definizioa.

1. Aplikazio-eremu subjektiboa: Eragiketa susmagarriak detektatzeko obligazioak, JABE erregelamenduari lotutako pertsoneri ez ezik, balore eta tresna finantzarioak jasotzen eta tratatzen esku hartzen duten alorrei, batzordeei eta pertsoneri ere eragingo die, baita eragiketa susmagarrii buruz sor litezkeen espedienteak izapidetzen parte hartzen dutenei ere.
2. Aplikazio eremu objektiboa: Honako hauei aplikatuko zaie detektatzeko eta jakinarazteko obligazioa:
 - a) merkatu arautu batean negoziatzera onartutako tresna finantzarioei, edota araututako merkatu batean negoziatzeko onarpen-eskaera eginda daukatenei;
 - b) NSM batean negoziatzera onartutako tresna finantzarioei, edota NSM batean negoziatzeko onarpen-eskaera eginda daukatenei;
 - c) NSA batean negoziatutako tresna finantzarioei;
 - d) a), b) edo c) letretan bildu gabeko tresna finantzarioei, baldin eta haien prezioa edo balorea letra horietan aipatutako tresna finantzarioen mende badago, barnean hartuta –ez modu eskusiboan– kreditu-arriskuaren permutak eta diferentziengatiko kontratuak.

Horrez gain, merkatu-manipulazioarekin loturik, kontuan hartu beharko dira:

- a) lehengaien gaineko eskurako kontratuak, handizkako produktu energetikoak ez direnak, non eragiketak, aginduak edo jokabideak eraginen bat badu, izan nahi badu edo izan ahal badu 2. zenbakian aurreikusitako tresna finantzarioaren prezioan edo balorean;
- b) edozer eratako tresna finantzarioetan, kreditu-arriskua transferitzeko deribatuen kontratuak edo tresna finantzarioa deribatuen barnean hartuta, baldin eta eragiketak, aginduak, eskaintzak edo jokabideak eraginik badu edo izan badezake lehengaien eskurako kontratu baten prezioan edo balorean, prezioa edo balorea tresna finantzarioen prezioaren edo balorearen mende daudenean; eta
- c) erreferentzia-indizeei buruzko edozer jokabide.

Nolanahi ere den, detektatzeko eta jakinarazteko aginduak edo eragiketak Kutxabankek eta CajaSurrek izapidetuak izango dira, dela bezeroen kontutik (zuzendariak eta enplegatuek barne), dela entitateen euren kontutik, eta berdin izango du negoziazio-zentro batean egiten den ala ez esandako eragiketa, agindu edo jarduera hori.

15. artikulua. Eragiketa susmagarriak detektatzea eta aztertzea

Merkatu-abusua estal dezaketen eragiketak identifikatzeko, ondoren zehaztutako prozedura hauek har daitezke kontuan.

1. Detekzio orokorreko prozedura. Prozedura hori aplikatzekoa izango da baloreen eta tresna finantzarioen aginduak edo eragiketak jasotzen eta tratatzen esku hartzen duten sailetan, batzordeetan eta pertsonetan.
2. Detekzio zentralizatuko prozedura. Prozedura hori Betetze Funtzioak gauzatuko du, III. eranskinean jasotako zantzuei jarraikiz.

16. artikulua. Eragiketa susmagarriak aztertzea eta jakinaraztea

Betetze Funtzioak bi prozedura horien bidez detektatutako eragiketak aztertuko ditu, eta egoki iritzitako behar adina informazio gehigarri eskuratu ahal izango du. Eragiketa bakoitzari espediente bat irekiko zaio.

Analisia aztertzeko, Betetze Funtzioak txosten bat prestatuko du, dagozkion oharrekin.

Araudia Betetzeko eta Barne Kontroleko Zuzendaritzak erabakiko du ba ote den susmo arrazoiturik pentsatzeko agindu edo eragiketa batek, tresna finantzarioa bati dagokionez, informazio pribilegiatudun eragiketa edo merkatu-manipulazioa itxura ote duen, edo informazio pribilegiatuarekin edo merkatua manipulatu jarduteko eginahala ote den, eta, horrenbestez, jakinaren gainean ipini behar ote den Balore Merkatuaren Batzorde Nazionala. Kasu horretan, Betetze Funtzioak horretarako prestatuko formularioa beteko du, eta Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalari helaraziko dio, hark zehaztutako prozedurari jarraikiz.

III. KAPITULUA. INFORMAZIO PRIBILEGIATUAREN TRATAMENDUA¹⁴

1. atala. Lotutako pertsonen eginbehar orokorrak

17. artikulua. Abstenitzeko eginbearra

Lotutako pertsonak, informazioa dutenean eta informazio hori pribilegiatua dela dakitenean edo jakin beharko luketenean, galarazita edukiko dute:

- a) Informazio horretan oinarrituta, edozein eratako aginduak edo eragiketak prestatzea edo egitea, balore negoziagarriekin edo tresna finantzarioekin, edo edonolako kontratuekin, merkatu arautu, NSM edo NSA batean negoziatuak izan edo ez.

Informazioak aipatzen dituen balore negoziagarri edo tresna finantzarioei buruzko aginduak ezeztatzea edo aldatzea, agindua pertsonak informazio hori izan aurretik emandakoa denean.

1310/2010 Erregelamenduaren (EB) arabera egindako emisio-eskubideen enkanteak,

¹⁴ Ikus Jokabidea Arautzeko Barne Erregelamenduaren 12. artikulua.

edo horietan oinarritutako produktuen enkanteak direnean, informazio pribilegiatua erabiltzearen barruan sartuko da, halaber, eskaintza bat norberaren izenean edo hirugarren baten izenean egitea, aldatzea edo ezeztatzea.

Alde horretatik, abstenitzeko betebeharrak honako eragiketa hauei eragiten die: informazio pribilegiatua eskuratu duen eta erregelamenduari lotuta dagoen pertsonarekin erlazionatutako pertsonari. Baldin eta informazio pribilegiatuak Kutxabank Taldeak jaulkitako tituluei egingo balie erreferentzia, JABE erregelamenduaren 14. definizioa hartuko da kontuan, eta bestelako sozietateei erreferentzia egiten badie, berriz, JABE erregelamenduaren 12. eta 19. definizioetan ezarritakoa. Ezohiko kasuetarako, betiere behar bezala justifikaturik eta ez badute arriskurik sortzen informazio pribilegiatua gordetzeari dagokionez, ezohiko prozedura bat dago aurreikusita, zeinaren bidez Betetze Funtzioak baimendu ahal izango baitu eragiketa, aldez aurretik analisia eginda.

Aurreko horretatik salbuetsita geratuko dira:

- (i) existitze hutsak informazio pribilegiatu bihurtzen dituen eragiketak prestatzea eta egitea;
 - (ii) balore negoziagarriak edo tresna finantzarioak erosteko edo lagatzeko obligazio mugaeguneratu bat betetzeko egiten diren eragiketak, baldin eta obligazio hori pertsonak informazio pribilegiatua eskuratu aurretik sinatutako akordio batean jasota badago, eta Betetze Funtzioari jakinarazi bazaio;
 - (iii) aplikatzekoa den araudiarekin bat egiten diren bestelako eragiketak.
- b) Informazio pribilegiatua hirugarrenei komunikatzea, laneko, lanbideko edo karguko ohiko eginkizunetan dihardutenean izan ezik.
- c) Informazio hori oinarri hartuta hirugarren bati balore negoziagarriak edo tresna finantzarioak eros edo laga ditzala gomendatzea, edo eroatera edo lagatzera bultzatzea.
- Hirugarren bati gomendatzea informazio horretan aipatzen diren balore negoziagarriei edo tresna finantzarioei buruzko aginduak ezeztatu edo aldatzea, edo horretara bultzatzea.

18. artikulua. Babesteko eginbearra

1. Informazio pribilegiatua baliatzen duten lotutako pertsonak babesteko eginbearra dute, agintari judicial eta administratiboei jakinarazteko eta laguntzeko eginbeharraren kalterik gabe.

Lotutako pertsonak, entitateak inplikatura dauden edozer eratako eragiketa juridiko edo finantzarioren azterketa edo negoziazio faseetan, baldin eta eragiketa horrek nabarmen eragin badezake eragindako baloreen edo tresna finantzarioen kotizazioan, behartuta egongo dira informazioaren ezagutza entitate barneko edo kanpoko pertsona jakin batzuetara bakarrik mugatzera –hau da, ezinbestekoak direnetara bakarrik–, eta ez diote entitateko transmitituko informazio hori bestelako sailei edo gainerakoei, honako salbuespen hauekin:

- a) dagokion erabakitzeko prozesuaren esparruan, entitateen antolaketa-egituraren barruan, hierarkia mailan gainera dauden pertsonen eta, ondorioz, goiko egitura erkide gisa defini daitezkeenari. Komunikazioko arduradunak jakinaren gainean ipiniko du Betetze Funtzioa.
- b) Betetze Funtzioa jakinaren gainean ipintzen denean, gai horri buruzko funtzioak egokiro betetzeko.
- c) Betetze Funtzioak espresuki baimena ematen duenean, eta baimen horretan ezarritako baldintzetan.
- d) Legez aurreikusitako gainerako kasuetan.

Aurreko paragrafoetan xedatutakoa aplikatuz, neurri egokiak hartuko dituzte informazio hori ez dadin abusuz edo desleial erabili. Informazio pribilegiatua abusuz edo desleial erabiliko balitz, haren berri duen edonork berehala ipini beharko du jakinaren gainean Betetze Funtzioa.

Betetze Funtzioak informazio gehigarria eskatu ahal izango dio, entitatearen barruan izandako informazio-transmisioaren zirkuituari buruz, informazio pribilegiatuaren existentziaren berri eman dion edozer arduraduni.

2. Bereizitako areetako arduradunek behar diren segurtasun-neurriak ezarriko dituzte kanpoko pertsonak ez daitezela sar informazio pribilegiatua duten euskarri fisiko eta telematikoen.
3. Lotutako pertsona batek bere lanaren, profesioaren edo ahalmenen eginkizun normaletan egindako zundaketak edo merkatu-prospekzioak¹⁵ ez dira izango babesteko eginbeharra ez betetzea, baldin eta zundaketa horiek betetzen badituzte legeak gai horretarako ezarritako baldintzak.

19. artikulua. Komunikatzeko eginbeharra

1. Informazio pribilegiatua baliatzen duten lotutako pertsonen Betetze Funtzioari komunikatu beharko diote, lehenbailehen, zuzenean nahiz bere saileko edo bereizitako areako

¹⁵ Ikus I. eranskineko 17. definizioa.

arduradunaren bidez.

2. Baldin eta unitateren batean proiekturen bat edo eragiketaren bat hasiko balitz, balore edo tresna finantzario baten kotizazioan eragin dezakeena, eta, horrenbestez, informazio pribilegiatu gisa har daitekeena, arduradunak ahalik eta bizkorren ipiniko du jakinaren gainean Betetze Funtzioa.
3. Informazio pribilegiatua pertsona berriei –dela entitatekoei, dela entitatez kanpokoei– jakinarazten zaien bakoitzean, informazio-emaileak ahalik eta bizkorren jakinaren gainean ipini beharko du Betetze Funtzioa, dela zuzenean, dela bere saileko edo bereizitako areako arduradunaren bidez.
4. Jakinarazpen horiek intranetean argitaratutako formularioaren bidez egingo dira.

2. atala. Informazio pribilegiatuaren tratamendua

20. artikulua. Iniziatuen zerrenda

1. Betetze Funtzioak inziatuen zerrenda bat prestatu eta eguneratuko gorde beharko du, inbertsio-zerbitzuak ematean eskuratutako informazio pribilegiatua daukan balore eta tresna finantzario bakoitzari buruz, informazio horretarako sarbidea izan duten pertsonen izenekin eta bakoitzaren dataekin.
2. Betetze Funtzioak espresuki ohartaraziko ditu aurreko lerrokadako zerrendetan bildutako pertsonak, informazio horren ezaugarriei eta haien konfidentzialtasun betebeharrari buruz, eta jakinaraziko die ezingo dutela informazio hori erabili. Halaber, erabilera desegokiaren ondoriozko arau-hausteak eta zehapenak ere azalduko dizkie. Era berean, interesatuei informatuko die erregistroan edo zerrendan bilduta daudela, eta Betetze Funtzioari jakinarazteko obligazioa dutela, informazioa beste inori transmititzen baldin badiote.
3. Sei urtez gorde beharko dira aurreikusitako erregistroetan eta zerrendetan inskribatutako datuak, betiere azkenekoz erregistratu edo eguneratu zirenetik aurrera. Era berean, Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalaren esku ipini beharko dira, hark eskatzean.

21. artikulua. Informazio pribilegiatua kanpoko pertsoneri transmititzea

Eragiketa egokiro garatzeko edo erabakiak hartzeko, beharrezkoa izango balitz entitateetatik kanpoko hirugarren pertsonen esku-hartzea, bereziki aholkularien kasuan eragiketa korporatiboetan (bestelako finantza-entitateak, aholkularitza-etxeak edo aholkulariak), Betetze Funtzioari jakinarazi beharko zaio pertsona horiek informazio pribilegiatua eskuratu dutela, eta ezinbestekoa izango da konfidentzialtasun-konpromiso bat sinatzea, gai honekin

lotuta aplikatzekoak diren ardura neurriak bilduta. Konpromiso horren kopia bat helaraziko zaio Betetze Funtzioari.

22. artikulua. Bereizitako areen kontzeptua eta zehaztapena

1. Bereizitako areatzat hartzen dira balore-merkatuekin lotutako jarduerak garatzen dituzten entitatearen sailak edo areak, eta, erregelamendu honekin bat, elkarren artean beharrezko bereizketa gorde beharko dute, haien artean interes-gatazkak saihesteko eta informazio pribilegiatuaren erabilera eta transmisio desegokiak galarazteko, bermatuz haietako bakoitzak modu autonomoan hartzen dituela erabakiak.
2. Entitate bakoitzaren Administrazio Kontseiluak, edo, hala dagokionean, Betetze Funtzioak zehaztuko ditu bereizitako areak, baita haietako bakoitzean bilduta eta erregelamenduari lotuta dauden pertsonak ere.

Zehazki, bereizitako areetan bildu beharko dira, gutxienez, zorro propioa duten kudeaketa jarduerak garatzen dituzten sailak, besteren zorroa kudeatzen dutenak eta analisian jarduten dutenak.

3. Erregelamenduari otutako pertsonak jakin beharko dute zer area bereizitakoak diren, baita zein diren erregelamenduari lotutako gainerako pertsonak eta arduraduna ere. Horretarako, Betetze Funtzioak bereizitako areen zerrenda eguneratua argitaratuko du intranet korporatiboan, baita haietako bakoitza osatzen duten pertsonen zerrenda ere.
4. Bereizitako area jakin batean zerbitzu ematen duten pertsonak, edozer dela ere haien maila, konpromiso-dokumentu bat sinatu beharko dute, dagokion eremu bereizari berariaz erreferentzia eginez eta hitzeman ez dutela erabiliko euren onuran beren egitekoak direla medio eskuratu duten informazio pribilegiatua, eta ez diotela bereizitako areaz kanpoko inori transmitituko.
5. Erregelamenduari lotutako pertsonen jardunbideak bermatuko du modu autonomoan kudeatzen dela informazio pribilegiatua eta halaxe hartzen direla erabakiak ere, haiei dagokien bereizitako arearen barruan. Betetze Funtzioak identifikatuta eta eguneratuta edukiko du bereizitako areen gaineratik dagoen egitura erkidea; hau da, bereizitako areen arduradunen gaineratik hierarkikoki dauden lotutako pertsonen eta organoen multzoa, barnean hartuta esandako arduradun horrek edo hark izendatutako pertsonaren batek parte hartzen duen batzordeak edo kide anitzeko organoak.

23. artikulua. Bereizitako areetako arduradunak

Bereizitako area bakoitzak arduradun bat izango du, eta hari egokituko zaio, bere eskumenen esparruan, kontu egitea betetzen dela kapitulu honetan aurreikusitakoa. Bereizitako areen

arduraduntzat hartuko dira bereizitako areak osatzen dituzten sailetako zuzendariak edo area horiek hartzen dituztenetakoak, eta oinarrizko funtzio hauek izango dituzte:

- a) Kontu egitea betetzen dela JABE erregelamenduaren III. tituluan aurreikusitakoa.
- b) Betetze Funtzioari helaraztea, hala dagokionean, berari dagokion bereizitako areako langileek egindako informazio pribilegiatuaren komunikazioak.
- c) Beharrezko segurtasun-neurriak ezartzea, informazio pribilegiatua duten euskarri fisikoak eta telematikoak gordeta gera daitezen bereizitako areez kanpoko pertsonen eskuetatik.
- d) Betetze Funtzioarekin batera, beharrezko informazio-hesiak ipintzea bereizitako areen eta entitatearen gainerako sailen artean.
- e) Betetze Funtzioari jakinaraztea informazio pribilegiatuaren transmisioak.
- f) Betetze Funtzioari jakinaraztea bere ardurapeko bereizitako arean izandako pertsonen altak eta bajak. Era berean, bere ardurapeko bereizitako areako pertsonak jakinaren gainean ipini beharko ditu, JABE erregelamenduaren 20.3 artikuluan aurreikusitako inguruabarrei dagokienez.
- g) JABE erregelamenduan jasotako gainerako funtzioak.

24. artikulua. Informazio-hesiak

Barreratzat hartzen dira bereizitako areen hermetikotasuna bermatzeko ezartzen diren elementu fisikoak, elektronikoak eta bestelakoak, baita helburu horrekin hartutako prozedurak ere.

Bereizitako areen arduradunek eta Betetze Funtzioak ezarriko dituzte bereizitako area bakoitzaren eta entitatearen gainerako areen arteko hesiak, esku hartzen duten eragiketen eta baliatzen duten informazioaren arabera.

Honelakoak izan litezke hesi horiek:

1. Hesi fisikoak, bereizketa fisikoa eta murriztutako areak biltzen dituztenak.

Bereizitako areak, ahal den neurrian, eraikin edo solairu bereizietan egongo dira, eta, hala ez baldin bada, bestelako elementu fisikoak baliatuko dituzte bereizteko, hala nola manparak edo isolatzeko balio duten tankerakoak.

Diruzaintza Aretoaren kasuan, murriztuta geratuko da hartara sartzeko espazio fisikoa, sarrera mugatzen duten kontrol-sistemak dituzten ateen bidez.

2. Informazioa eskuratzeko hesiak, dokumentu eta artxibo fisikoak eta elektronikoak

babesteari erreferentzia egiten diotenak. Honako printzipio orokor hauek hartuko dira kontuan:

- Entitateetako langileek, informazio pribilegiatua eskura badute, beharrezko neurriak hartu beharko dituzte hura egokiro babesteko, eta saihestekoa izango da informazio hori eskuratu ezin duten pertsonen eskura egotea eta informazio hori behar ez bezala igortzea.
- Bereizitako areetako arduradunek beharrezko neurriak hartuko dituzte, informazio pribilegiatua duten dokumentuak, artxiboak edo bestelako euskarriak toki seguruetan eta giltzapean gorde daitezzen erabiltzen ez diren garaian; hala, saihestuko da informazio hori behar ez bezala eskuratzea edo erreproduzitzea. Era berean, informazio pribilegiatua duen proiektu edo eragiketaren batean ordenagailuak erabiltzean, sarbide murriztuko programak erabili beharko dira; hau da, haietan esku hartzen duten areetako pertsonak bakarrik erabil ditzaketenak.

Informazio pribilegiatua duten eragiketak edo proiektuak izanez gero, honako hesi hauek ipiniko dira:

- Bereizitako area bakoitzeko arduradunek egokiak diren kontrol-neurriak ipini beharko dituzte, esandako eragiketa edo proiektu horietarako beharrezkoak diren pertsonak bakarrik jakinarazteko (entitatearen barrukoak edo kanpokoak).
- Proiektu edo eragiketa bakoitzaren hasieran, dagokion areako arduradunak gako-izen bat emango dio, harekin identifikatzeko, zeina esku hartzen duten pertsona bakoitzari jakinaraziko baitzaio. Gako-izen hori zehaztu ostean, eragiketa edo proiektua identifikatzeko baliatuko da, eta, hala, ez da erabiliko eragindako baloreen edo sozietateen izendapen propioa. Aurrekoa gorabehera, dela erregistro-liburuetan, dela kanpo-garrantzia izan dezaketen entitateen dokumentu ofizialetan, zein bere izen propioarekin identifikatuko dira sozietateak edo baloreak.
- Eragiketak garatzeko baliatzen diren dokumentuetan, jakinarazi beharko da, ikusteko moduko tokian, dokumentu konfidentzialak direla, barne erabilerarako bakarrik.

Azkenik, kontu berezia hartuko da material konfidentziala bilera-geletatik erretiratzean, baita arbeletako eta tankerako euskarrietako oharretan eta diagrametan ere, bilera horiek amaitu ostean.

3. Komunikazio-hesiak, komunikazio idatziak, elektronikoak edo telefonikoak kontrolatzeko neurriak biltzen dituzte, baita iruzkinak eta komunikazioak murriztea ere, besteak beste. Beste hainbat prezepturen artean, kontuan hartu beharko dira abstentzio-eginbeharra, bai eta informazio pribilegiatua gordetzekoa eta komunikatzean kontuan hartu beharrekoa ere.

- Informazio pribilegiatua duten proiektuen edo eragiketen alderdi bakar bat ere ezingo da aitatu toki publikoetan, ezta informazio horren berri eduki ezin duten pertsonen entzuteko arriskua dagoen tokietan ere.
- Ahalik eta segurtasun-neurri zorrotzenak hartu beharko dira, arriskutsuak izan litezkeen bitartekoen bidez komunikazioak egiteko garaian, hala nola telefono mugikorrez, faxez edo posta elektronikoz. Zehazki, ez da informaziorik bidaliko une jakin batean inor gabe dauden terminaletara, edo informazioa jaso behar ez duten pertsonen eskura egon daitezkeenetara.

3. atala. Baloreen eta tresna finantzarioen jaulkitzaile-izaeratik eratorritako obligazioak

25. artikulua. Baloreen eta tresnen jaulkitzaile-izaeratik eratorritako obligazioak

1. Entitateek informazio pribilegiatua izanez gero, jaulki dituzten tresna finantzarioei eragiten diena eta Espainiako merkatu arautu baten negoziazio-objektu dena, ahalik eta bizkorren ipini beharko dute jakinaren gainean Balore Merkatuaren Batzorde Nazionala.

Era berean, jaulkitzaileari buruzko gainerako informazio finantzarioak edo korporatiboak ere jakinarazi beharko dira, baita haren balore edo tresna finantzarioen gainekoak ere, baldin eta legezko edo arauzko xedapenen batek behartzen baditu Espainian publiko egitera, edo ezinbestekotzat jotzen badute inbertsiogileen artean zabaltzea, interes berezia dela eta.

Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak publiko egingo du webgunean, dela informazio pribilegiatua, dela garrantzitsu iruditutako beste zernahi informazio.

2. Entitateek ziurtatuko dute informazio pribilegiatua edo garrantzitsua ezagutarazteko moduak baimentzen duela publikoak informazio hori bizkor eskuratzea eta hari buruzko ebaluazio osoa, zuzena eta egokia egin ahal izatea.
3. Entitateen solaskide kualifikatuei dagokie Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalari jakinaraztea erakundean sortutako informazio garrantzitsua. Komunikazioaren edukia egiazkoa, argia, osoa, eta, informazioaren izaerak hala eskatzen badu, kuantifikatua izan beharko da, eta ezingo du nahasmenik edo engainurik eragin jakinarazi beharreko egitatei edo egintzei buruz.
4. Entitateek webgunean argitaratuko dute nahitaez argitaratzera behartuta dauden informazio pribilegiatua, eta bost urteko epean eduki beharko dute gutxienez argitaratuta. Webguneak honako baldintza hauek bete beharko ditu:
 - erabiltzaileek, webgunean aurkeztutako informazioaren bidez, baldintza ez-diskriminatzaileetan eta doan eskuratu behar dute informazioa;

- erabiltzaileek erraz identifikatzeko moduko atal batean topatu behar dute informazioa;
 - bermatu behar du zabaldutako informazioak argi eta garbi zehazten dituela dibulgazioaren data eta ordua, eta informazio horrek ordena kronologikoan egon beharko du.
5. Honako irizpide hauek baliatuko dira, informazio baten garrantzi potentzialaren maila balioesteko, eta informazio hura pribilegiatutzat hartu ahal izateko¹⁶:
- Jaulkitzailearen jarduera, gertakariaren magnitude erlatiboa, erabakia eta inguruabarren multzoa.
 - Informazioaren garrantzia, jaulkitako baloreen prezioa zehazteko faktoreekin loturik, bereziz errenta finkoko baloreak ala errenta aldakorrekoak ote diren.
 - Jaulkitako baloreen kotizazio-baldintzak.
 - Iraganean garrantzitsutzat hartu izana tankera horretako informazioa, edo sektore edo merkatu bereko jaulkitzaileek argitaratzen ote duten garrantzitsu gisa.
 - Iraganean zabaldutako tankera bereko informazioak prezioetan izan zuen aldakuntza-efektua.
 - Jaulkitzaileari buruzko kanpo-analisiak ematen dioten garrantzia tankera horretako informazioari.
 - Arrazoizko zantzurik ba ote den, kontratatutako bolumenen edo negoziatutako prezioen bilakaera anormalik gertatuz gero edota edozer motatako eragiketa juridikoak edo finantzarioak negoziatzeko edo aztertzekeo garaian, eragindako baloreen edo tresna finantzarioen kotizazioan eragin nabarmena izan dezakeenik eta pentsarazten duenik esandako bilakaera hori gertatzen dela eragiketa-garaia baino lehen, eragiketa bera partzialki edo distorsionatuta zabaltzearen ondorioz.

26. artikulua. Atzerapena informazioa zabaltzean

Entitateek atzera dezakete informazio pribilegiatuaren zabalkunde publikoa, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 596/2014 (EB) Erregelamenduaren 17.4 eta 17.5 artikuluetan xedatutakoari jarraikiz.

Kutxabankek, jaulkitzaile gisa, eta CajaSurrek, etorkizunean hala izango balitz, beren ardurapean atzeratu ahal izango dute aldi-aldi argitaratu beharreko informazio pribilegiatua argitaratzea, baldin eta honako baldintza hauek betetzen badira:

- a) berehalako zabalkundeak jaulkitzailearen interes legitimoek kalte egin ahal izatea;
- b) zabalkundea atzeratzeak ez badu indutzen publikoa nahasmendura edo engainura;

¹⁶ IV. eranskinean, gutxi gorabeherako zerrenda bat dago, ez xehatua, informazioa garrantzitsutzat har daitekeen kasuei buruz, zeina Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak argitaratu baitzuen, 4/2009 Zirkularren bidez.

- c) jaulkitzailea informazioaren konfidentzialtasuna bermatzeko moduan baldin bada.

Denboran luze jotako prozesu bat izanez gero, hainbat etapatan gauzatzen dena, eta harekin hainbat inguruabar edo gertakari jakin bat lortu nahi baldin bada edo lortzen bada, jaulkitzaileak bere ardurapean atzeratu ahal izango du prozesu horiekin lotutako informazio pribilegiatua, betiere a), b) eta c) letretan xedatutakoari jarraikiz.

Informazio pribilegiatua zabaltzeko prozesua atzeratuko balitz, kontuan izanda aurretik azaldutakoa, informazioa publiko egin bezain pronto jarri beharko da jakinaren gainean Balore Merkatuaren Batzorde Nazionala. Alde horretatik, ez da behartuta egongo atzerapen hori baimentzen duten baldintzen justifikazioa helaraztera, nola eta ez duen espresuki halakorik eskatzen.

Horrez gain, kreditu- edo finantza-entitate gisa, Kutxabanke jaulkitzaile gisa –baita CajaSurrek ere, etorkizunean hala izango balitz– beren ardurapean atzeratu ahal izango dute une jakin bateko likidezia-faltaren arazoari buruzko informazio pribilegiatua, eta, bereziki, banku zentral edo mailegu-emaile baten aldetik aldi baterako likidezia hornidura jasotzeari buruzkoa, baldin eta honako baldintza hauek guztiak betetzen badira:

- a) informazio pribilegiatua zabaltzeak arriskua eragiten badio jaulkitzailearen egonkortasun finantzarioari eta finantza-sistemari;
- b) interes publikoari komeni baldin bazaio zabalkundea atzeratzea;
- c) informazioaren konfidentzialtasuna bermatu ahal izatea; eta
- d) eskumena duen agintaritzak baimendu baldin badu atzeratzea, a), b) eta c) letretan ezarritako baldintzak bete ostean.

IV. TITULUA. ANTOLAKETA-EGITURA ETA ERREGELAMENDUAREN KUDEAKETA

27. artikulua. Antolaketa-egitura eta funtzioen banaketa

1. Administrazio Kontseilua. Araudia betetzeko kudeaketaren maila goreneko organoa da; hori dela eta, hari dagokio Betetze Funtzioaren alderdi estrategikoak definitzea eta berrikustea, eta aldian-aldian dokumentuan bertan islatutako alderdiei buruzko informazioa jasotzea. Araudia Betetzeko eta Taldea Kontrolatzeko Zuzendaritzari dagokio Betetze Funtzioaren kudeaketa eta ardura.

JABE erregelamenduari dagokionez, honako egiteko hauek izango ditu Administrazio Kontseiluak:

- JABE erregelamendua onartzea;
 - Araudia Betetzeko eta Taldea Kontrolatzeko Zuzendaritzak, JABE erregelamenduari lotuta, helarazten dizkion gaien berri izatea;
 - JABE erregelamendua kontrolatzeko eta betetzeko egitura sustatzea eta ezartzea;
 - Araudia Betetzeko eta Taldea Kontrolatzeko Zuzendaritzak helarazita, JABE erregelamendua ez betetzeko arriskuak kudeatzeko prozedurak eta ekintza planak onartzea;
2. Araudia Betetzeko eta Taldea Kontrolatzeko Zuzendaritza. Haren egitekoa da Portaera Korporatiboaren Areak JABE erregelamenduaren betetze-mailari helarazten dizkion txostenak eta komunikazioak jasotzea, aztertzea eta, hala badagokio, onartzea, eta, horrez gain, interes-gatazkak konpontzea eta erregelamendua betetzen dela zaintzea.

Horrenbestez, Araudia Betetzeko eta Taldea Kontrolatzeko Zuzendaritzak ikuskatze konkretua egingo dio JABE erregelamenduari, zuzenean erabakiak hartuta edo erregelamenduan bertan aurreikusitako funtzioak eginez; honako hauek, zehazki:

- Portaera Korporatiboko Unitateak proposatuta, JABE erregelamenduari lotuta egon behar duten funtzioak eta entitateetako sailak onartzea, Administrazio Kontseiluari helarazteko;
- zehaztea baloreen eta tresna finantzarioen gaineko zer eragiketa jakinarazi behar zaizkion Betetze Funtzioari, euren zenbatekoa edo arriskua dela eta, JABE erregelamenduari lotutako pertsonen exekutatu aurretik;
- txostenak eta gomendioak egiten, argitaratzen eta zabaltzen esku hartzen duten pertsonen egin nahi dituzten eragiketak aztertzea eta, aztertu ondoren, onartzea edo baztertzea, betiere exekutatu baino lehen, baldin eta eragiketa horiek gomendioen kontrakoak badira;
- entitateetako bereizitako areak zehaztea;

- bereizitako areetako arduradunekin batera, bereizitako areen eta entitatearen gainerako tokien arteko hesiak zehaztea;
 - bereizitako area bati baino gehiagori eragiten dioten interes-gatazkak konponduko dituen pertsona edo organoa izendatzea, betiere haien arduradun hierarkikoak konpontzen ez dituenak (JABE erregelamenduaren 32.1 artikulua);
 - Administrazio Kontseiluari jakinaraztea JABE erregelamendua eta hura garatzeko zirkularrak betetzean sortzen diren gorabehera garrantzitsu guztiak.
 - Era berean, Administrazio Kontseiluari txosten bat helaraziko dio sei hiletik behin, Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak edo balore-merkatuaren esparruan eskudun den edozer agintaritzak egindako erregulazio ekimenen berri emanez; era berean, JABE erregelamenduaren betetze-mailari buruzko ebaluazioa ere helaraziko dio, gorabehera nagusiak jasoz.
3. Portaera Korporatiboko Unitatea arduratuko da JABE erregelamenduak eta hura garatzeko arauak esleitutako gainerako egitekoen. Bereziki:
- JABE erregelamenduko altak eta bajak jakinaraziko dizkie lotutako pertsoneri; kontu egingo du, nahitaezko dokumentazio guztia egokiro beteta eta artxibatuta egon dadin;
 - berariaz ohartaraziko ditu informazio pribilegiatuaren erregistroan bildutako pertsonak, esandako informazio horiek tratatzeko dituzten baldintzei buruz;
 - egiaztatuko du norbere kontura edo bezeroen kontura egindako aginduek eta eragiketek ez dutela informazio pribilegiatua behar bezala jakitearen eraginik, ezta JABE erregelamenduari lotutako pertsonen eragiketa pertsonalek ere, eta, finean, egiaztatuko du informazio-hesiek ondo funtzionatzen dutela;
 - JABE erregelamenduaren eta harekin lotutako galdetegi bertsio eguneratuak gordeko ditu intranet korporatiboan; halaber, JABE erregelamenduak eragindako funtzioen eta sailen xehetasunak ere jasoko ditu, baita bereizitako areen eta haien arduradunen zerrenda ere;
 - JABE erregelamenduarekin lotutako artxiboak eta erregistroak eramango ditu, eta beharrezko prozedurak zehaztuko, aurreikusitako komunikazio- eta informazio-beharrizanak koordinatzeko;
 - JABE erregelamenduarekin lotutako dokumentazioaren eta kontrolen artxiboa gordeko du gutxienez sei urtez, erabateko konfidentziasuna bermatuz, agintaritza judizialarekin eta ikuskatzaitzarekin laguntzeko eginbeharraren kalterik gabe;
- bereziki, erregelamenduari lotutako pertsonen komunikazioei buruzko dokumentazioa jasoko du, baita merkatu-abusu izateko susmagarri diren eragiketa guztiei buruzko analisia ere, aginduaren eta eragiketaren berri jasotako prozedura gorabehera; halaber, Balore Merkatuaren Batzorde Nazionala jakinaren gainean jarri beharra
-

dagoen ala ez zehazten duen azken ondorioa ere jasoko du;

- erregelamenduarekin lotutako dokumentazioaren eta kontrolen artxiboa gordeko du gutxienez sei urtez, erabateko konfidentziasuna bermatuz, agintaritza judizialarekin eta ikuskatzailetzarekin laguntzeko eginbeharraren kalterik gabe;
- lotutako pertsonak aholkatuko ditu JABE erregelamendua interpretatzeko garaian, bai eta hura aplikatzean sor litezkeen gorabeherak konpontzen ere;
- lotutako pertsonen ezarritako obligazioak betetzen laguntzeko komunikazio-prozedurak definituko ditu, baita JABE erregelamendua betetzen den ikuskatzeko kontrol-prozedurak ere.

28. artikulua. Informazioa

Aldian-aldian, gutxienez sei hilabetetik behin, Betetze Funtzioak txosten bat helarazi beharko dio Administrazio Kontseiluari edo hark izendatutako organoari, honako hauek jasoz:

- a. Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak nahiz balore-merkatuaren arloko beste agintari eskudunen batek burututako ekimen arautzaileen edo bestelako ekimenen laburpena;
- b. erregelamenduaren betetze-mailaren ebaluazioa, gorabehera nagusiak deskribatuta.

29. artikulua. Erregelamenduaren publikotasuna

Betetze Funtzioak entitateen webguneko intranet korporatiboan edukiko du erregelamendua. Erregelamenduari lotutako pertsona guztiek eskuratu ahal izango dute, eta honako eduki hau izango du:

- a) erregelamendu hau;
- b) erregelamenduan aurreikusitako obligazioak betetzeko beharrezko formularioak;
- c) JABE erregelamenduak eragindako sailen eta funtzioen zerrenda eguneratua;
- d) bereizitako areen eta haien arduradunen zerrenda eguneratua.

30. artikulua. Trebakuntza

1. Erregelamenduari lotutako pertsona guztiek jaso beharko dute hari buruzko trebakuntza, indarrean jartzen denean edo lotutako pertsona gisa lanean hastean.

Horrez gain, lotutako pertsona guztiek prestakuntza jasoko dute, Betetze Funtzioak

zehaztutako aldizkakotasunarekin.

2. Gainera, entitateek informazio egokia emango diete, betetzen dituzten funtzioen ezaugarriak direla eta, merkatu-abusuak izateko susmagarriak diren eragiketak detektatzen, aztertzen eta komunikatzen jarduten duten edo jardun dezaketen pertsonen.
3. Lotutako pertsonak behartuta daude prestakuntza jasotzera, erregelamendu hau egokiro betetzeko, eta entitateek programatutako prestakuntza egin beharko dute, halakoak deitzen dituztenean.

31. artikulua. Ez-betetzea

Erregelamendu honetan aurreikusitakoa ez betetzeak dagozkion zehapen penal, administratibo edo profesionalak ezartzea ekarri ahal izango du.

Langile-arloan, kasu bakoitzean dagokion zehapen-prozedura bideratu ondoren ezarriko dira zehapenak.

32. artikulua. Onarpena eta aldaketa

Erregelamendu hau entitate bakoitzeko Administrazio Kontseiluak onartuko du, Araudia Betetzeko eta Taldea Kontrolatzeko Zuzendaritzak proposatuta.

Aldaketa guztiek prozedura berari jarraitu beharko diote.

I. ERANSKINA: DEFINIZIOAK

1. Lehengaien spot kontratua

Spot merkatu batean negoziatzen den lehengai bat hornitzeko edo entregatzeko kontratuak, lehengaia azkar entregatzeko transakzioa uztartutakoan, eta tresna finantzarioa ez den lehengai bat hornitzeko edo entregatzeko kontratuak, gerokoen kontratuak barne hartuz, entrega fisikoki egiten denean.

Aldi berean, lehengaien spot merkatu bat zera da, lehengaiak eskudirutan saltzen dituen eta transakzioa uztartu bezain pronto hornitzen edo entregatzen dituen, baita bestelako merkatu ez-finantzarioak ere, hala nola lehengaien gaineko gerokoen kontratuak.

2. Emisio-eskubideak

2003/87/EE Zuzentarauak, emisio-eskubideen merkataritza-araubidea arautzen duenak, biltzen dituen eskakizunen ondoretarako jasotako unitateak.

3. Lehengaien gaineko deribatuak

Lehengaien gaineko produktu deribatuak, 600/2014 (EB) Erregelamenduaren 2(1) artikulua (30) zenbakian emandako definizioarekin bat.

4. Entitate jaulkitzailea

Entitate jaulkitzailea da edozein balore edo tresna finantzario merkatu arautu batean, edo Europar Batasunean egoitza duen NSM edo NSA batean jaulkitzen duena edo jaulkitzeko asmoa duena.

5. Benchmark edo erreferentziako indizeak

Argitaratzen den edo publikoaren esku jartzen den edozein rating, indize edo zifra, aldizka edo erregulartasunez kalkulatzen dena formula bat aplikatuz aktibo edo prezio baten edo gehiagoren gainean, barnean hartuz prezioen estimazioak, interes-tasa errealak nahiz estimatuak, edo bestelako balio edo inkesta batzuk, eta erreferentzia gisa balio duena tresna finantzario batean ordaindu behar den kopurua kalkulatzeko edo tresna finantzario baten balioa zehazteko.

6. Tresna finantzarioak

2014/65/EU Zuzentarauaren (MiFID II) 4(1) artikularen (15) zenbakian definitutako tresna finantzario guztiak.

7. Erlazionatutako tresna finantzarioak

Tresna finantzarioak erlazionatuak izango dira, horien prezioan eragin estua badute inbertsio bati buruzko txostenaren edo gomendioaren objektu den beste tresna finantzario baten prezioaren gorabeherak, tresna finantzario horren gaineko deribatu bat barnean hartuta.

8. Lehengaiak

Batzordearen 1287/2006 (EE) Erregelamenduaren 2. artikuluko 1. zenbakian definitutako edozer lehengai.

9. Merkatu arautua

Sistema multilateral bat, merkatuko organo errektore batek kudeatua, sistemaren barruan eta bere arau ez-diskrezionalen arabera, tresna finantzarioak erosteko eta saltzeko hirugarren askok dituzten interes desberdinak biltzen dituena edo biltzeko aukera ematen duena, negoziazioan onartutako tresna finantzarioei buruzko kontratuak egiteko, bere arau edo sistemen arabera, eta onartuta dagoena eta erregulartasunez funtzionatzen duena 2014/65/EB (MiFID II) Zuzentarauaren III. tituluaren ezarritakoarekin bat.

10. MTF edo NSM

Negoiazio Sistema Multilateralra, inbertsio-zerbitzuetako enpresa batek edo merkatuko organismo errektore batek operatua, sistemaren barruan eta arau ez-diskrezionalen arabera, tresna finantzarioak erosteko eta saltzeko hirugarren askok dituzten interesak bilduz kontratuak egiteko, 2014/65/EB (MiFID II) Zuzentarauaren II. tituluaren ezarritakoarekin bat.

11. OTF edo NSA

Kontratazio- edo negoziazio-sistema antolatua, multilateralra, merkatu arautua edo NSM ez dena, bonuak eta obligazioak, titulazioak, emisio-eskubideak edo deribatuak erosteko eta saltzeko hirugarren askok dituzten interes desberdinak tratatzen dituena kontratuak egiteko, 2014/65/EB (MiFID II) Zuzentarauaren II. tituluaren xedatutakoarekin bat.

12. Lotutako pertsonarekin familia-harremana duen pertsona

Honako hauek joko dira lotutako pertsonarekin familia-harremana duten pertsonatzat:

- a) lotutako pertsonaren ezkontidea edo maila bereko harreman afektibo bat duena, estatuko legeriaren arabera;
- b) lotutako pertsonak bere kargura dauzkan seme-alabak edo seme-alabaordeak;
- c) lotutako pertsonarekin bizi diren gainerako senitartekoak, eragiketa pertsonala egin baino urtebete lehenago gutxienez berarekin bizi badira.

13. Zuzendaritzako ardurak dituzten pertsonak

Entitate jaulkitzaileko pertsona bat, baldin eta:

- a) entitateko administrazio-, kudeaketa- edo gainbegiratze-organoko kide bada; edo
- b) aurreko a) letran aipatutako organoetako kide izan gabe, goi-zuzendaritzakoa bada eta, zuzenean edo zeharka, ohiko sarbidea badu entitate horri buruzko informazio pribilegiaturako, eta entitate horren etorkizuneko bilakaeran eta enpresaperspektibetan eragina izango duten kudeaketa-arloko erabakiak hartzeko eskumena badu.

Kutxabanken eta CajaSurren halakotzat hartuko dira Administrazio Kontseiluko eta Zuzendaritza Batzordeko kideak eta entitateen informazio pribilegiatua maiz eskuratzen duten zuzendaritza-kargudunak.

14. Zuzendaritzako ardurak dituen pertsonarekin lotura estua duten pertsonak

Honako hauek hartuko dira lotura estua duten pertsonatzat:

- a) ezkontidea edo zuzenbide nazionalen ezkontidearen parekotzat jotzen den pertsona;
- b) bere kargura dituen seme-alabak, zuzenbide nazionalaren arabera;
- c) eragiketa egin baino urtebete lehenagotik gutxienez berarekin bizi den beste edozein senitarteko; edo
- d) aurreko a), b) eta c) letretan aipatutako pertsona batek zuzendaritza-kargu bat edo zuzendaritzako ardura duen pertsona juridiko, fideikomiso (trust) edo elkarte bat, edo pertsona horrek zuzenean edo zeharka kontrolatzen duen bat, edo pertsona horren onurarako sortu den bat, edo neurri handi batean pertsona horren interes ekonomiko berdinak dituena.

15. Bitarteko pertsonak

Beren izenean, lotutako pertsonen konturako eragiketak egiten dituzten pertsonak.

16. Onartutako merkatu-praktikak

Onartutako merkatu-praktikatzat hartuko dira bigarren mailako merkatu ofizial batean nahiz gehiagotan egiten diren edo egingo direla espero daitekeen merkatu-praktikak, Europako Balore Merkatuaren Agintaritzak eta Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak onartuta daudenak.

Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak honako puntu hauek izango ditu kontuan merkatu-praktikak onartzeko:

- a) Dagokion merkatu-praktikaren gardentasun-maila, merkatu osoarekiko.
- b) Merkatuko indarren jarduna ziurtatu, eta eskaintzaren eta eskariaren arteko interakzio egokia zaindu beharra. Ondorio horietarako, Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak dagokion merkatu-praktikaren eragina aztertuko du merkatuko parametro nagusiekiko: praktika aurrera eraman aurretik merkatuan dauden baldintzak, saio bakar bateko batez besteko prezio ponderatua edo eguneko itxiera-prezinoa.
- c) Merkatuaren indarraren jarduna zaintzeko beharra eta eskariaren eta eskaintzaren arteko interakzio egokia.
- d) Praktika hori zenbateraino egokitzen zaien merkatuko negoziazio-mekanismoei, eta merkatu horretan parte hartzen dutenei zenbateraino ematen dien aukera aipatutako praktikak sortzen duen merkatu-egoera berriari ondo eta bizkor erantzuteko.
- e) Praktika horrek zenbaterainoko arriskua ekarriko dion, dagokion balore edo tresna finantzarioarekin, zuzenean nahiz zeharka, erlazionatutako Europar Batasuneko merkatu arautu nahiz ez arautuen integritateari.
- f) Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak, balore-merkatuaren arloko beste agintari eskudunen batek edo beste erakunde erregulatzailer batek merkatu-praktika horri buruz egindako edozein ikerketaren ondorioak, eta, bereziki, aipatutako praktikak merkatu-abusua prebenitzeko ezarritako arauak edo xedapenak urratzen dituztenean edo jokabide-kodeak urratzen dituztenean, bai merkatu horretan, bai Europar Batasunean zuzenean nahiz zeharka lotutako merkatuetan.

Merkatuaren egitura-ezaugarriak, eta batez ere, arautua den ala ez, nolakoak diren negoziatutako tresna finantzarioak eta merkatu horretan parte hartzen dutenak, eta, bereziki, inbertsiogile txikien partaidetzak duen garrantzi erlatiboa. Merkatuko praktika bat, eta bereziki merkatu-praktika berria edo emergentea bada, ez da inoiz hartuko praktika onartezintzat Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak lehenago

onartu ez duelako bakarrik.

17. Zundaketak eta merkatu-prospekzioak

Transakzio bat iragarri aurretik eta inbertsiogileek transakzio potentzialari eta haren baldintzei buruz izan dezaketen interesa baloratzeko, eta, halaber, tamaina edo prezio potentziala neurtzeko xedearekin, inbertsiogile potentzial bati edo gehiagori jaulkitzaileak berak egiten dien informazio-komunikazioa, edo bigarren mailako eskaintzaile batek egiten diena (agindua tamaina batekoa bada eta ez ohikoa eta inbertsiogile potentzialaren alde aurreko balorazioa eskatzen duen entregatzeko metodoa badu) edo emisio-eskubideen partaide batek edo horien izenean edozein hirugarrenek egiten diena.

18. Entitateen baloreak eta tresna finantzarioak

Entitateen balore eta tresna finantzariotzat hartzen dira aurreko puntuan zenbatutako balore eta tresna finantzarioak, Kutxabankek eta CajaSurrek jaulkiak edo abalatuak.

19. Lotura estuak lotutako pertsonekin

Lotura estutzat hartzen dira:

- a) Enpresa baten boto-eskubideen edo kapitalaren 100eko 20a edukitzea zuzenean edo zeharka.
- b) Kontroleko lotura izatea. Kontrola dagoela ulertuko da hauetako inguruabarren bat gertatzen denean:
 - boto eskubideen gehiengoa edukitzea;
 - administrazio-organoetako kideen gehiengoa izendatzeko edo kargutik kentzeko ahalmena edukitzea;
 - hirugarrenekin egindako akordioen bidez, boto-eskubideen gehiengoa eduki ahal izatea;
 - administrazio-organoko kideen gehiengoa izendatu izana.

II. ERANSKINA: ZUZENDARITZAKO ARDURAK DITUZTEN PERTSONEK JAKINARAZI BEHARREKO ERAGIKETA MOTAK

Entitateak jaulkitako tresnei dagozkien eragiketa motak, Administrazio Kontseiluaren eta Zuzendaritza Batzordearen kideek nahitaez komunikatu beharrekoak (Batzordearen 2016/522 [EB] Erregelamendu Delegatuaren 10. artikulua):

- a) eskurapena, lagapena, laburreko salmenta, harpidetza edo trukea;
- b) akzioen gaineko onarpena edo aukerak gauzatzea, zuzendaritza-kargudunei edo langileei ordainsariaren zati gisa esleitutako akzioen gaineko eragiketak barnean hartuta, eta akzioen gaineko aukerak gauzatzetik eratorritako akzioak transmititzea edo lagatzea;
- c) akzioekin lotutako truke-kontratuak harpidetzea edo gauzatzea;
- d) deribatuen eragiketak edo haiekin lotutakoak, eskudirutan likidatutako eragiketak barnean hartuta;
- e) kontratu baten harpidetza, delako jaulkitzailearen tresna finantzarioaren gaineko aldeengatik, edo emisio-eskubide edo haietan oinarritutako produktu substatuen gainean;
- f) eskubideak eskuratzea, lagatzea edo gauzatzea, erosteko eta saltzeko aukerak eta aukera-ziurtagiriak barnean hartuta;
- g) kapital handitze baten edo zor-tresna baten emisioaren harpidetza;
- h) deribatuen eragiketak eta delako jaulkitzailearen zor-tresnara lotutako tresna finantzarioak, kreditu-arriskuaren permutak barnean hartuta;
- i) baldintzen presentziara eta eragiketen gauzapen efektibora lotutako baldintzazko eragiketak;
- j) tresna finantzario bat, automatikoki ala ez, beste tresna finantzario bat bilakatzea, akzio bihur litezkeen bonuen trukea barnean hartuta;
- k) egindako edo jasotako opariak eta dohaintzak, eta jasotako herentziak;
- l) deribatuetan, saskietan eta indexatutako produktuetan gauzatutako eragiketak, 596/2014 (EB) Erregelamenduaren 19. artikulua hala eskatzen duen aldetik;
- m) inbertsio-funtsetako partaidetzetan edo akzioetan egindako eragiketak, inbertsio alternatiboko funtsak barnean hartuta (FIA) –zeinak Europako Legebiltzarraren eta Kontseiluaren 2011/61/EB Zuzentarauaren 1. artikulua aipatzen baititu–, baldin eta hala eskatzen badu 596/2014 (EB) Erregelamenduaren 19. artikulua;
- n) inbertsio alternatiboko funts (FIA) baten zuzendaritzak egindako eragiketak, baldin eta haietan zuzendaritza-kargudun pertsona batek edo harekin lotura estua duen inork egin

badu inbertsioa, 596/2014 (EB) Erregelamenduaren 19. artikulua hala eskatzen duen neurrian;

o) hirugarren alderdi batek gauzatutako eragiketak, baldin eta zuzendaritzako ardurak dituen pertsona baten edo harekin lotura estua duen inoren izenean edo onuran aktiboak edo zorroak kudeatzeko agindu indibiduala badu;

p) jaulkitzailearen zor-tresnetako edo deribatuetako akzioetatik hartutako jesapenak edo emandako maileguak, edo haiekin lotutako bestelako tresna finantzarioak.

III. ERANSKINA: MERKATU-ABUSU IZATEKO SUSMAGARRI DIREN ERAGIKETAK IDENTIFIKATZEKO ZANTZU POSIBLEAK**a. Merkatu-abusu izateko susmagarri diren eragiketak (informazio pribilegiatua edo merkatu-manipulazioa)**

- Balore jakin bateko aginduen edo eragiketen kontzentrazio ezohikoa (esaterako, inbertsiogile instituzional batek edo gehiagok egindakoak, betiere ezagunak badira jaulkitzailearekin edo jaulkitzailearengan interes berezia duen entitate batekin harremanetan egoteagatik, adibidez eskaintzaile erreal edo potentzial bat).
- Eragiketen ezohiko errepikapen bat, bezero kopuru txiki baten artean eta denboraldi jakin baten barruan.
- Bezero bakarrarekin izandako aginduen edo eragiketen kontzentrazio ezohikoa; edo bezero baten balore kontuekin; edo bezeroen kopuru mugagabe batekin (batez ere bezeroak elkarrekin erlazionatuta badaude).

b. Informazio pribilegiatua duten eragiketa posibleak

- Bezero batek kontu bat irekitzen du eta berehala ematen du agindua transakzio esanguratsu bat egiteko, edo, handizkako bezero baten kasuan, ustekabeko agindu handiak edo ezohikoak balore konkretu bat gainean –batez ere bezeroak behin eta berriz adierazten badu eragiketa modu oso urgentean egiteko, edo berak adierazitako une jakin batean egin behar baldin bada–.
- Bezeroak eskatutako transakzioa edo haren inbertsio portaera nahiko atipikoak badira, haren aurreko inbertsio-profilarekin alderatuta (adibidez, balore motari dagokionez, inbertitutako kopurua, aginduaren neurria edo partaidetzaren iraupena). Halako seinaleen artean, tankera honetako kasuak topa ditzakegu:
 - Une honetara arte funtsetan edo zorro dibertsifikatuetan bakarrik inbertitzen zuen bezeroak, bat-batean, posizioak likidatu eta geldikinarekin balore jakin bat eskuratzen du.
 - Ordura arte denboraldi luzez baloreak edukitzen zituen bezero batek balore jakin baten erosketa bat egiten badu gertakari edo albiste garrantzitsu bat baino egun gutxi batzuk lehenago, eta ondoren saldu egiten badu.
- Bezeroak espezifikoki eskatzen badu agindu bat berehala gauzatzeko, zer preziotan egingo den axola gabe (adierazle horrek, gainera, bezeroaren «merkatu» agindu huts bat kolokatzea baino gehiago esan nahi du).

- Akziodun nagusien, bestelako inizatuen edo haiekin lotutako pertsonen operatiba esanguratsua, jaulkitzaile jakin baten gaineko informazio garrantzitsua kaleratu aurretik. Puntu horretan, erabakigarria da entitateek beren bezeroaren profilaren berri izatea, zer jarduera profesional dituen, baita zer harreman pertsonal edo profesional dituen ere inziatu posibleekin.
- Ezohiko negoziazioa enpresa baten akzioetan, informazio garrantzitsua argitaratu aurretik; aginduen bolumenean eta baloreen prezioetan bat-bateko aldaketak eta ezohikoak eragiten dituzten aginduak edo eragiketak, delako balorearen gaineko gertakari garrantzitsuak edo iragarki publikoak egin aurretik.
- Enplegatuen euren kontuetatik egindako aginduak edo eragiketak, tresna finantzario berberen gainean bezeroen exekuzioen aurretik eginak.

c. Merkatua manipulatu izanaren zantzu posibleak

- Tresna finantzario baten prezioa handitzea, txikitzea edo mantentzea beste ageriko justifikaziorik ez duten aginduak edo eragiketak. Arreta berezia ipini behar zaie tankera horretako aginduei, merkatu-egunaren erreferentzia-puntuetan gauzatuei (hala nola itxieraren garaian eginei).
- Bezeroak aginduak bidaltzen ditu, eta, balore horrek merkatuarekin alderatuta duen neurria dela eta, inpaktu esanguratsua edukiko dute eskarian edo eskaintzan edo tituluaren balorean edo prezioan. Berriro ere, arreta berezia ipini behar zaie tankera horretako aginduei, merkatu-egunaren erreferentzia puntuetan gauzatuei (hala nola itxieraren garaian eginei), baita maileguan hartutako baloreekin egindako transakzioei ere, gertakari hori ezagutzen den heinean.
- Tresna finantzarioaren prezioan eragiteko helburua dutela diruditen aginduak edo eragiketak, tresna deribatu baten edo lotutako bihurtutako baten emisioaren aurreko egunetan eginak.
- Posizio baten balorazioa aldatzen saiatzen ari direla diruditen aginduak edo eragiketak, posizioaren neurria murriztu edo handitu gabe, eta tresna finantzarioaren azken titulartasunean aldaketarik eragin gabe.
- Saioan zehar, eguneko edo aldiko batez besteko prezio ponderatua handitzen edo murrizten saiatzen direla diruditen aginduak edo eragiketak.
- Merkatuko prezio bat ezartzen saiatzen direla diruditen aginduak edo eragiketak, tresna finantzarioaren likidezia ez denean nahikoa saioan prezio bat finkatzeko (nola eta merkatu arautuaren arauak edo erregelamendua ez dituzten berariaz baimentzen eragiketa horiek).

- Merkatuaren negoziazio-bermeak saihestu nahi dituztela diruditen aginduak edo eragiketak (adibidez, bolumenaren mugei, saltzaile-erosle marjinen parametroei eta abarri).
- Eroste edo saltzeko prezioen aldaketak, transakzio bat amaitu edo gauzatu behar denean, *spreada* izanik transakzio horren prezioa zehazteko faktore bat.
- Aginduen liburuan agindu esanguratsuak erregistratzea, subastaren prezioa zehazteko fasea baino minutu batzuk lehenago, eta agindu horiek ezeztatzea subastaren prezioa finkatu aurretik (hala, ondoriozko teorikoa bestela izango litzatekeena baino handiagoa edo txikiagoa emango luke subastan).
- Azpiko tresna finantzarioaren prezioa mugaegunean erlazionatutako tresna deribatuaren ekitaldiko prezioaren gainetik edo azpitik kokatzen saiatu nahi duten aginduak edo eragiketak.
- Tresna-finantzario baten likidazioaren prezioa aldatzen saiatzeko itxura duten aginduak edo eragiketak, prezio hori erreferentzia edo determinatzaile gisa baliatzen denean, marjinak kalkulatzeko.
- Itxuraz tresna finantzario baten bolumen negoziatua handitzea beste xederik ez duten aginduak edo eragiketak. Puntu horretan, kontuan izan behar da bereziki sentikorrek diren denboraldiak bat ote datozen (hala nola balore bat indize selektibo batean sartzeko edo ez sartzeko garrantzitsuak direnak), non pizgarriak ager baitaitezke negoziatutako bolumena modu fiktizioan handitzeko.
- Edozein pertsonak egindako aginduak edo eragiketak, baldin eta haien aurretik edo ondoren pertsona horiek eurek edo haiekin lotutako beste batzuek informazio faltsua edo engainagarria zabaltzen badute.
- Edonork egindako aginduak edo eragiketak, pertsona horrek berak edo harekin lotutako beste inork inbertsio-gomendio okerrak edo partzialak aurkezten edo zabaltzen baditu, edo froga badaiteke interes garrantzitsuren batek eraginda jokatu dutela.

IV. ERANSKINA: JAKINARAZI BEHARREKO GERTAKARI GARRANTZITSUEN ZERRENDA

EHA/1421/2009 Aginduaren 2. artikulua Balore Merkatuaren Batzorde Nazionala gaitzen du zerrenda indikatibo eta ez-zorrotz bat egiteko, gertakari garrantzitsuztat jotzen diren kasuekin. Aipatutako gaikuntza hori baliatuz, Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak 4/2009 Zirkularra onartu zuen, informazio garrantzitsua komunikatzeko, eta, beste hainbat manuren artean, honako zerrenda hau garatzen du. Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalaren esanetan, gutxi gorabeherakoa da, eta informazio garrantzitsuztat jotzen diren kasuak biltzen ditu, identifikatzen laguntzeko eta ondoren jaulkitzaileek balioetsi ahal izateko.

«Jaulkitako tresna finantzarioen tipologiaren arabera, garrantzitsutzat jo litekeen informazio-kasuen zerrenda:

- hitzarmen estrategikoak;
- eraldaketak, fusioak edo zatiketak;
- entitatea desegiteko edozer kausaren gertaera;
- hartzekodunen konkurtsoa eskatzea eta konkurtso prozesuaren bilakaera edo porrota;
- jaulkitzailearen edo haren taldearen kontrako edo aldeko demanda judizialen ebazpenak, edo zehapen-prozesuak;
- baloreak eskuratzeko eskaintza publikoa;
- batzarren eta biltzarren deialdiak;
- kapital soziala aldatzeko akordioak;
- kontrolean aldaketa ekartzen duten itun parasozialak;
- sozietatearen izena aldatzea;
- berrerosteko programak, block tradeak, egonkortzea, likidezia-kontratuak eta kontrapartida-kontratuak;
- dibidenduei buruzko informazioa;
- beste enpresa batzuetako partaidetzak erostea edo saltzea;
- inbertsio-politikako aldaketak;
- negozio-eremu estrategikoetan eta produktu lerroetan egindako aldaketak;
- zor-eragiketak edo warrant bihurtgarriak edo kapitaletan trukagarriak;
- tresna finantzarioak jaulkitzea, aldatzea, amortizatzea eta iraungitzea;
- maileguak eta kredituak ematea, berritzea, ezeztatzea eta nobazioa;
- emaitzak aurreratzea;
- aldaketak negozio-zifretan eta emaitza atipikoak;
- aktiboak eta pasiboak balioesteko izandako aldaketak;
- zordunen edo hornitzaileek kaudimengabezia;
- urteko kontuak birformulatzea, ikuskaritza-txostenean ezarritako salbuespenak;
- aldaketak ikuskatzailea izendatzean;

- Administrazio Kontseiluarekin lotutako aldaketak, kontrol-batzordeetakoak eta goizuzendaritzakoak;
- kotizazioko onarpenak, eteteak eta bazterketak;
- kreditu-kalifikazioak;
- zenbatespenen, aurreikuspenen, eta proiektzioen nahiz haien desbideratzeen zabalpena;
- ingurumen-inpaktuetatik eratorritako erantzukizunak;
- eskaeren zorroak eta hornidura-kontratuak;
- lizentzia, patente eta marka berriak;
- eraketa eskrituretako eta titulizazio-funtsen kontratuetako aldaketak.»